

Sygn. akt II K 1546/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk - Południe w Gdańsku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Czaplińska

Protokolant: Józef Wierzbicki

po rozpoznaniu w dniach 04.04.2018 r., 13.06.2018 r., 06.03.2019 r. sprawy

M. G. (1), ur. (...) w G.,

syna K. i Z. z domu Ź.,

A. F. (1) (poprzednio: G. – W.), ur. (...) w G.,

córki K. i Z. z domu Ź.

oskarżonych o to, że:

w dniu 12 marca 2015 r. w G. w kancelarii notarialnej M. I., działając wspólnie i w porozumieniu, wyłudziili poświadczenie nieprawdy w postaci aktu poświadczenia dziedziczenia nr rep. A numer (...) poprzez podstępne wprowadzenie w/w notariusza w błąd i zatajenie faktu posiadania rodzeństwa podczas sporządzania notarialnego protokołu dziedziczenia nr rep. A 478/2015, gdzie oświadczyli, że są jedynymi dziećmi Z. G. (1),

tj. o przestępstwo z art. 272 k. k.

I. ustalając, że oskarżona **A. F. (1) (poprzednio: G. – W.)** dopuściła się zarzucanego jej czynu kwalifikowanego z art. 272 k. k. oraz uznając, że wina sprawcy i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, na podstawie art. 66 § 1 i 2 k. k. w zw. z art. 67 § 1 k. k. postępowanie warunkowo umarza na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

II. na podstawie art. 67 § 3 k. k. w zw. z art. 39 pkt 7 k. k. w zw. z art. 43a § 1 k. k. orzeka od oskarżonej **A. F. (1) (poprzednio: G. – W.)** świadczenie pieniężne w kwocie 500 (pięciuset) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

III. oskarżonego **M. G. (1)** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, czyn ten kwalifikuje z art. 272 k. k. i za to przy zastosowaniu art. 37a k. k. na podstawie art. 272 k. k. w zw. z w zw. z art. 34 § 1, § 1 a pkt 1, § 1b, § 2 k. k. w zw. z art. 35 § 1 k. k. skazuje go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

IV. na podstawie art. 34 § 3 k. k. w zw. z art. 39 pkt 7 k. k. w zw. z art. 43a § 1 k. k. orzeka od oskarżonego **M. G. (1)** świadczenie pieniężne w kwocie 500 (pięciuset) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

V. na podstawie art. 44 § 1 k. k. orzeka przepadek dowodów rzeczowych opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod pozycjami nr 1. i 2.;

VI. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r., nr 123, poz. 1058 z późniejszymi zmianami) oraz § 17 ust. 1 pkt 1, § 17 ust. 2 pkt 3, § 20 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. F. (2) kwotę 929,88 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu;

VII. na podstawie art. 624 k. p. k., art. 626 § 1 k. p. k., art. 627 k. p. k. oraz art. 1, art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 z późn. zmianami) zasądza od oskarżonej A. F. (1) (poprzednio: G. – W.) na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 100 złotych, zwalniając ją w pozostałym zakresie od kosztów sądowych, które przejmują na rzecz Skarbu Państw;

VIII. na podstawie art. 626 § 1 k. p. k., art. 627 k. p. k. oraz art. 1, art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 z późniejszymi zmianami) zasądza od oskarżonego M. G. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 498,56 złotych, w tym wymierza mu opłatę w kwocie 180 złotych.

Sygn. akt II K 1546/17

Wobec złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku jedynie przez obrońcę oskarżonej A. F. (1), Sąd na podstawie art. 423 § 1a k. p. k. ograniczył zakres uzasadnienia do części wyroku dotyczących oskarżonej.

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżona A. F. (1) (wcześniej G. – W.) jest siostrą M. G. (1) i I. S.. W dniu 7 lutego 2013 roku zmarła matka wymienionych Z. G. (1).

W dniu 22 lutego 2013 roku I. S. złożyła przed notariuszem M. P. z kancelarii notarialnej w G. oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

W skład spadku po Z. G. (2) wchodziła m. in. nieruchomość w postaci lokalu mieszkalnego o powierzchni 28,9 m², położona w budynku przy ul. (...) w G., objęta księgą wieczystą KW Nr (...), prowadzoną przez Sąd Rejonowy Gdańsk Północ w Gdańsku wraz z przynależnym udziałem w nieruchomości wspólnej, którą stanowiło prawo użytkowania wieczystego oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, objęte Kw. Nr (...) / tego Sądu.

Chcąc sprzedać powyższą nieruchomość, w lipcu 2014 r. A. W. (obecnie F.) i M. G. (1) zawarli ze S. L. (1) przedwstępną warunkową umowę sprzedaży ww. nieruchomości, tytułem zadatku S. L. (1) przekazał oskarżonym kwotę 12.000 zł. A. W. (obecnie F.) poinformowała S. L. (1), iż trzecią spadkobierczynią jest ich siostra I. S., mieszkająca w Wielkiej Brytanii, w związku z czym do sprzedaży mieszkania muszą uzyskać pełnomocnictwo od niej. Umowa sprzedaży została zatem zawarta pod warunkiem przedłożenia przez sprzedających aktu poświadczenia dziedziczenia bądź stwierdzenia nabycia spadku, a także uzyskania przez A. W. (obecnie F.) i M. G. (1) pełnomocnictwa do sprzedaży od I. S.,

Na początku 2015 roku upłynął termin do zawarcia umowy przyrzeczonej sprzedaży ww. nieruchomości ze S. L. (1), do tego czasu A. W. (obecnie F.) i M. G. (1) nie spełnili wynikających z umowy warunków, sprzedaż nieruchomości nie mogła dojść do skutku, w związku z czym oskarżeni zobowiązani byli do zwrotu zadatku na rzecz S. L. (1). Wobec powyższego, S. L. (1) złożył do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku T. W. wniosek o egzekucję należnej mu kwoty zadatku od A. W. (obecnie F.).

W dniu 12 marca 2015 r. A. F. (1) stawiała się wraz z M. G. (1) przed notariuszem M. I. w siedzibie jej Kancelarii Notarialnej w G. przy ul. (...) w celu dokonania poświadczenia dziedziczenia po ich matce Z. G. (1). Dzień lub dwa dni wcześniej przed umówionym terminem czynności - sporządzeniem aktu poświadczenia dziedziczenia - notariusz

zawsze przeprowadza rozmowę ze stronami, ustala krąg dziedziczenia – pyta strony, jakiego stanu cywilnego była osoba zmarła, ile posiadała dzieci. W oparciu o te informacje notariusz przedstawia wykaz niezbędnych dokumentów do sporządzenia aktu, które strony są obowiązane przynieść na termin sporządzenia czynności. W związku z powyższym, w dniu 12 marca 2015 r. oskarżeni przynieśli wszystkie wymagane dokumenty, niezbędne do sporządzenia aktu. W pierwszej kolejności sporządzony został protokół dziedziczenia. A. F. (1) i M. G. (1) pouczeni przez notariusza m.in. o obowiązku ujawnienia wszelkich okoliczności objętych treścią protokołu oraz o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń (art. 95c § 1 i 2 pkt 8 Prawa o notariacie, art. 233 k.k.), oświadczyli m.in., że :

- zmarła Z. G. (1) nie sporządziła żadnych testamentów, w tym testamentów zawierających zapis windykacyjny,
- zmarła Z. G. (1) nie pozostawiła dzieci pozamałżeńskich lub przysposobionych,
- w chwili śmierci Z. G. (1) była stanu wolnego – wdową po K. G., przy czym w czasie trwania ich związku małżeńskiego urodzili się córka A. W. (obecnie F.) oraz syn M. G. (1),
- spadkobiercami ustawowymi po zmarłej Z. G. (1) są jedynie A. W. (obecnie F.) oraz M. G. (1) i nie istnieją osoby, które wyłączałyby oświadczonego od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi,
- nie zostało wydane postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłej Z. G. (1) i nie toczy się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po niej, ani nie został sporządzony akt poświadczenia dziedziczenia po spadkobierczyni,
- żadne z nich nie zawarło umowy z przyszłą spadkodawczynią w przedmiocie zrzeczenia się dziedziczenia po niej.

Przed podpisaniem każdego aktu notariusz czyta stronom jego treść, a także wyjaśnia szczegółowo każdy punkt, którego strony nie rozumieją. Protokół powyższy został podpisany przez A. W. (obecnie F.) i M. G. (1). W oparciu m.in. o powyższe oświadczenia A. W. (obecnie F.) i M. G. (1) oraz przedłożone przez nich dokumenty notariusz M. I. sporządziła akt poświadczenia dziedziczenia, w których poświadczyła, że spadek po Z. G. (1) nabyli na mocy ustawy A. W. (obecnie F.) oraz M. G. (1), każde z nich w 1/2 części spadku wprost.

Tego samego dnia, tj. 12.03.2015 r., w Kancelarii Notarialnej M. I. stawili się ponownie A. W. (obecnie F.) i M. G. (1) wraz ze Z. M. w celu zawarcia przedwstępnej warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości po ich matce Z. G. (1). Jako, iż akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony został tego samego dnia, oskarżeni nie zostali jeszcze wpisani w księdze wieczystej jako nowi właściciele nieruchomości, w związku z czym A. W. (obecnie F.) i M. G. (1) zobowiązali się - pod warunkiem wpisania ich w księdze wieczystej - sprzedać na rzecz Z. M. posiadane przez każdego z nich udziały w ww. nieruchomości za cenę po 42.500 zł, czyli łączną cenę 85.000 zł, a Z. M. zobowiązał się powyższe udziały kupić lub wskazać osobę, która je kupi. Tytułem zadatku Z. M. przekazał na rzecz każdego z oskarżonych po 5.000 złotych.

W lipcu 2015 r. S. L. (1) dowiedział się zaś od M. G. (2), że został już sporządzony akt poświadczenia dziedziczenia po Z. G. (1), M. G. (1) poinformował go ponadto, że oferta sprzedaży mieszkania jest nadal aktualna. S. L. (1), nadal zainteresowany kupnem nieruchomości, umówił się z M. G. (2) na dzień 23 lipca 2015 r. na kupno ww. nieruchomości.

W dniu 22 lipca 2015 r. do kancelarii notarialnej notariusz M. I. zgłosili się natomiast A. W. (obecnie F.) i M. G. (1) wraz z G. N. (1) jako osobą wskazaną przez Z. M. do kupna tej samej nieruchomości – mieszkania po Z. G. (1).

Ponieważ przedmiotowe mieszkanie było zadłużone, S. L. (1) - od momentu zainteresowania się ofertą jego kupna - był w stałym kontakcie z pracownicą Zarządu (...), która zadzwoniła do niego i poinformowała go, że chwilę wcześniej jakaś osoba skontaktowała się z nią w celu ustalenia wysokości zadłużenia tego samego mieszkania, ponieważ właśnie je kupuje. Po tym telefonie S. L. (1) natychmiast udał się do kancelarii notarialnej M. I. i zauważył wchodzącego M. G. (1). W tym samym czasie do kancelarii przybył także asesor komorniczy M. C. (z kancelarii komorniczej T. W.), który poinformował notariusza o działaniu oskarżonych. Następnie do kancelarii wezwano Policję.

Dokument aktu notarialnego umowy sprzedaży nieruchomości pomiędzy G. N. (2) a A. W. (obecnie F.) i M. G. (1) został już sporządzony, a strony były gotowe do podpisu. Ostatecznie jednak strony nie podpisały umowy, wobec czego do czynności sprzedaży nie doszło.

Dowód: zeznania świadków : M. C. – k. 249v., 4-6, M. I. – k. 249v. – 250v., 8-10, G. N. (1) – k. 250v. – 251, 16-19, Z. M. – k. 251, S. L. (1) – k. 269v., 20-22, akt poświadczenia dziedziczenia, akt notarialny A 478/2015 – k. 30, kopia przedwstępnej umowy sprzedaży z S. L. –k. 35- 39, oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza – k. 41-42, kopia przedwstępnej warunkowej umowy sprzedaży ze Z. M. – k. 217-222, projekt umowy sprzedaży – k. 244-228

W toku postępowania przygotowawczego oskarżona A. W. (obecnie F.) została poddana badaniu przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów, którzy w wydanej opinii sądowo – psychiatrycznej zgodnie stwierdzili, że nie jest ona chora psychicznie ani upośledzona umysłowo. W inkryminowanym czasie A. W. (obecnie F.) nie miała zniesionej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozpoznawania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem. Warunki z art. 31 § 1 i 2 k. k. nie zostały spełnione. Biegli stwierdzili, że A. W. (obecnie F.) może uczestniczyć w czynnościach procesowych, ze względu jednak na objawy zaburzeń lękowo – depresyjnych nie powinna prowadzić obrony w sposób samodzielny.

Dowód : opinia sądowo – psychiatryczna – k. 124-126

Oskarżona A. W. (obecnie F.) nie była wcześniej karana sądownie.

Dowód : dane o karalności – k. 257, 264.

Oskarżona A. W. (obecnie F.) nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu i odmówiła składania wyjaśnień.

wyjaśnienia oskarżonej A. F. (1) – k. 83-84, 195

Sąd zważył, co następuje :

W ocenie Sądu, w świetle zebranych dowodów, fakt popełnienia przez oskarżoną A. F. (1) zarzucanego jej czynu nie budził jakichkolwiek wątpliwości.

Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się o wiarygodny materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania w szczególności w postaci: zeznań świadków **M. C., M. I., G. N. (1), Z. M. i S. L. (1)**, a także opinii biegłych z zakresu psychiatrii, jak również dokumentów urzędowych i prywatnych.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne zeznania wszystkich powołanych w sprawie świadków, albowiem w toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności każące poddać w wątpliwość autentyczność tych zeznań. Zeznania wszystkich ww. osób są spójne, logiczne, konsekwentne, korelują ze sobą i wzajemnie się uzupełniają, a ponadto znajdują potwierdzenie w dokumentach – przede wszystkim znajdujących się w aktach sprawy odpisach aktów notarialnych. Wszystkie ww. osoby jako zupełnie obce dla oskarżonej nie miały interesu w tym, by świadczyć nieprawdę.

Sąd oparł się na opinii biegłych z zakresu psychiatrii sporządzonej odnośnie oskarżonej. Przedmiotowa opinia została wydana przez osoby posiadające niezbędne kwalifikacje i doświadczenie zawodowe w wymienionej dziedzinie nauki. Opinia jest przejrzysta, spójna i formułuje jasne odpowiedzi na pytania postawione w postanowieniu o dopuszczeniu tego dowodu. Nie była też kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd oparł się na ujawnionych w aktach sprawy dokumentach urzędowych. Zostały one sporządzone przez uprawnione do tego osoby, w zakresie ich kompetencji i w prawem przepisanej formie. Ich autentyczność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Stanowią one obiektywne dowody zaświadczonych nimi okoliczności. Tak samo należało ocenić dowody z dokumentów prywatnych zebranych w aktach sprawy.

Ustalony stan faktyczny stanowi podstawę do przypisania A. F. (1) (wcześniej G. – W.) sprawstwa czynu z art. 272 k. k., zarzucanego jej w akcie oskarżenia.

W dniu 12 marca 2015 r. w G. A. F. (1) (wcześniej G. – W.), działając wspólnie i w porozumieniu ze swoim bratem M. G. (1), w kancelarii notarialnej wyłudziła poświadczenie nieprawdy w postaci aktu poświadczenia dziedziczenia nr rep. A numer (...), poprzez to, że podczas sporządzania protokołu dziedziczenia nr rep. A 478/2015 podstępnie wprowadziła w błąd notariusz M. I., zatajając fakt posiadania rodzeństwa i oświadczając, że są oni jedynymi dziećmi Z. G. (1).

Tymczasem oczywiste jest, że wymienieni nie byli jedynymi dziećmi Z. G. (1), okoliczności ta była oskarżonej znana, tak samo jak i fakt, że za składanie fałszywych oświadczeń w dokumencie urzędowym grozi odpowiedzialność karna.

W czasie popełnienia przez oskarżoną przypisanego jej czynu, nie zachodziła żadna okoliczność wyłączająca jego kryminalną bezprawność. Nie zachodziły również żadne okoliczności wyłączające winę oskarżonej. Nie była ona w szczególności ograniczona w możliwości rozpoznania znaczenia i konsekwencji swoich czynów przez chorobę psychiczną, niedorozwój umysłowy lub czasowe zaburzenie czynności psychicznych. A. F. (1) (wcześniej G. – W.) jest i już w trakcie popełnienia czynu była osobą dorosłą. W inkryminowanym czasie nie zaszła także czasowa niepoczytalność oskarżonej.

W ocenie Sądu, stopień szkodliwości społecznej czynu przypisanego A. F. (1) (wcześniej: G. – W.) oraz stopień jej winy nie były znaczne. Oskarżona naruszyła dobro prawne, jakim jest prawdziwość dokumentu, które nie jest tak silnie chronione jak życie czy zdrowie. Z drugiej strony - szkodliwość społeczna jej czynu nie może być oceniana jako znikoma. Należało chociażby mieć na uwadze, że czynu popełniony został umyślnie, z zamiarem bezpośrednim.

W ocenie Sądu, uzasadnione jest przypuszczenie, że oskarżona A. F. (1) (wcześniej: G. – W.) będzie w przyszłości przestrzegać porządku prawnego, a w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa. Oskarżona nie była karana nawet za przestępstwo nieumyślne. Brak jest podstaw, by przyjąć, że jest ona osobą zdemoralizowaną. Można mieć nadzieję na to, że samo prowadzenie przeciwko oskarżonej postępowania karnego i postawienie jej w stan oskarżenia w niniejszej sprawie było dla niej wystarczającą dolegliwością, która (w połączeniu z zastosowanym środkiem karnym) sprawi, że zaniecha ona popełniania podobnych czynów w przyszłości.

Z uwagi na spełnienie przesłanek wymienionych w art. 66 § 1 i 2 k. k. (szkodliwość społeczna czynu oraz wina sprawcy nie były znaczne, prognoza kryminologiczna wobec oskarżonej jest pozytywna, a ponadto zagrożenie karne w przypadku czynu z art. 272 k.k. nie przekracza 5 lat pozbawienia wolności), w punkcie I. sentencji wyroku Sąd zastosował wobec oskarżonej A. F. (1) (wcześniej: G. – W.) dobrodziejstwo warunkowego umorzenia postępowania, ustalając długość okresu próby na dwa lata. Sąd uznał, iż taki właśnie okres będzie niezbędny do zweryfikowania prognozy co do sposobu postępowania oskarżonej, stanowiącej istotną przesłankę wydania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

Wyrok warunkowo umarzający postępowanie jest orzeczeniem szczególnym. Mimo stwierdzenia wszystkich przesłanek odpowiedzialności karnej, wydający rozstrzygnięcie sąd odstępuje od skazania sprawcy przestępstwa. Postawa sprawcy w okresie próby decyduje o tym, czy odstąpienie od skazania ma charakter definitywny. Przepisy art. 68 k.k. nakładają na osobę, wobec której zastosowano ten środek, obowiązki, których nieprzestrzeganie rodzi możliwość, a w niektórych przypadkach - obowiązek, podjęcia postępowania i wydania wyroku skazującego. Mimo dolegliwości, jakie za sobą niesie, warunkowe umorzenie postępowania stanowi niewątpliwą korzyść dla osoby nim objętej, która mimo wydania takiego wyroku w dalszym ciągu uważana za osobę niekaraną.

W punkcie II. sentencji wyroku Sąd orzekł wobec oskarżonej świadczenie pieniężne w wysokości 500 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. W ocenie Sądu, rozstrzygnięcie to wzmocni wychowawcze oddziaływanie wydanego rozstrzygnięcia i wyeksponuje w świadomości oskarżonej naganny charakter popełnionego czynu.

W punkcie V. sentencji wyroku Sąd orzekł przepadek dowodów rzeczowych w postaci pochodzących z przestępstwa aktów notarialnych. Orzeczenie to miało charakter obligatoryjny.

W punkcie VI. sentencji wyroku zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonej wynagrodzenie tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Przyznana kwota jest adekwatna do nakładu pracy obrońcy i mieści się granicach określonych w rozporządzeniu przywołanym w tej części orzeczenia.

W punkcie VII. sentencji wyroku Sąd, mając na uwadze sytuację majątkową A. F. (1) (wcześniej: G. – W.), zasądził od niej opłatę w wysokości 100 zł, zwalniając ją w pozostałym zakresie od kosztów sądowych i przejmując je na rzecz Skarbu Państwa.